

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

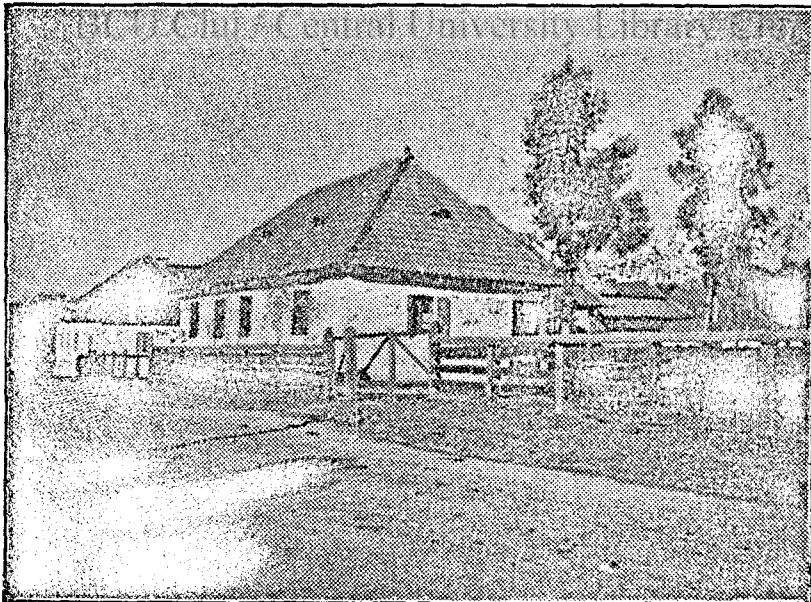
FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

A szülőfalu kegyelefe.

Kovács Dezsőt, a kiváló író, ez év júniusában kísérte az erdélyi magyarság részvéte örökös pihenő helyére. Ez alkalommal az újságok tüzetesen méltatták munkás életének érdemeit, írói tehetségének kiváló alkotásait.

Művészi elbeszéléseiben a magyar élet érdekes alakjait állította elénk s azokat humorának meleg fényével aranyozta be. Nemcsak a maga korának, hanem a jövőnek is szólt.

Kovács Dezső szülőháza.

Erdemeket bőven szerzett ez a lelkes, kiváló magyar ügyis, mint tanár és kollégiumi igazgató, úgy is, mint a közéletnek lelkes, önzetlen munkása. Irodalmi működése pedig maradandó nyomokat hagyott Erdély szellemi éle-

Mindezeket a Magyar Népből mi is hála kegyelettel mondtuk el róla s az erdélyi magyar nép hódolati koszoruját megilletődéssel helyeztük sírjára.

A legszebb elismerést mégis mostanság

Az emléktábla.

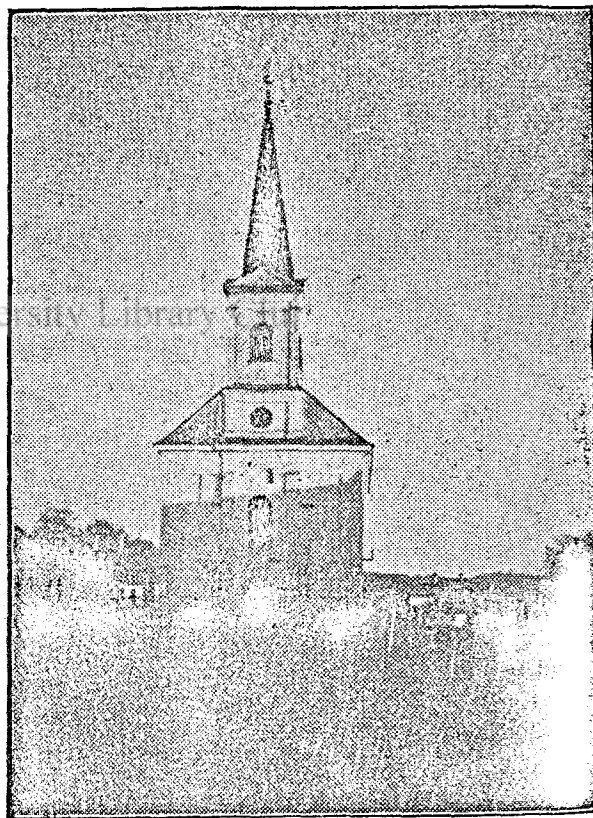
kapta Kovács Dezső. Szülőfaluja, a Somes-megyei Lapusul márványtáblát helyezett emlékezetére a református templom falába. Az emléktábla leleplezése nagy ünnepek között folyt le. Megjelentek Kovács Dezső szeretett kollégiumának tanárai és az egyházkerület kiküldöttei, a szomszédos magyar városok és falvak küldöttségei.

De szívvel — lélekkel ünnepelt a szülőfalu népe is. Az öregek elérzékenyülve gondoltak a gyermekkor szép napjaira, amikor a Lápos vize partján együtt játszadoztak pajtásukkal, a fiatalok emlékübe vették mindazt a méltató szót, amit falujuk kiváló szülötéről az ünnepek szónokai elmondottak.

A falu szülötte tehát az emlékezés márványjelével visszaköltözött népe közé és pél-

dájával erőt, serkentést ad a magyar élet megpróbáltatásainak hordozására, a magyar műveltség ápolására, a magyar testvéri összetartás gyakorlására. Próféta lett saját hazájában.

Az a tábla különben nemcsak Kovács Dezső emlékezetét örökíti meg, hanem a népnek is, amely templomában elhelyezte, mindenha diszére és tisztességére fog válni. Azt fogja hirdetni, hogy a nép meg tudta érteni és föl tudta becsülni azt a nemes munkát, amit kiváló szülötte irótollával végzett.

A ref. templom.

Az ünnepies eseményből különben más községek is példát vehetnek arra, hogy kiváló szülötteik emlékezetét felujítsák és megörökítsék.

Kicsiny lépésekkel is — előre!

A magvető méltán örvendezik annak, hogy munkája nyomán új élet sarjad, áldás fakad.

Nekünk is van ilyen örömlünkben részünk, akik a tudás magvait igyekszünk behinteni a lelkekbe. A magvak közül némelyek jó földbe hullanak s nemcsak megfogamzanak, de virágot hajtanak és gyümölcsöt érlelnek.

Egy ilyen eredményesnek ígérkező magvetés dolgát akarjuk most szóvá tenni. A megindult folyamatot most már ezen az úton is előbbre akarjuk vinni.

Látszólag kis dolgról van szó, de hát lehet-e mai napság nagy tervekhez fogni, szélesebbkörű gondolatok megvalósítását szorgalmazni? Sem lelki nyugalom, sem anyagi erő nincs nagy tervek véghezvitelére.

De a kicsinek látszó kérdések helyes megoldása nagy eredményekre vezethet.

Itt van például a mogyorótermelés dolga! A Magyar Nép már évek óta sürgeti, hogy falusi gazdáink komolyan foglalkozzanak a mogyorótermelés bevezetésével. Gazdasági rovatunk vezetője több cikkben nagy hozzáértéssel mutatott rá, hogy miképpen kell a nemes mogyoró meghonosítását elkezdni. Mert csak arról lehet szó: nemesebb fajták fölkarolásáról. A vadon tenyésztő mogyoró is izes esemegeje lehet a családnak, a gyermekek szívesen töltik vele az időt s hasznos táplálékot merítenek belőle, de a mi gazdasági rovatunk tanácsa ennél messzibbre tekint; a mogyoróból piaci cikket s ezzel bizonyos pénzforrást akar teremteni a magyar falusi gazda számára.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a kitartó ajánlásnak és tanácsadásnak eredménye mutatkozik. Olvasóink közül mind többen fordulnak hozzánk részletesebb felvilágosításokért.

Ez a körülmény indított arra, hogy a kérdést a gazdasági rovatból a hasábkra hozzuk, ahol buzdító utmutatásokat szoktunk adni olvasóinknak. Buzdításunk most arra irányul, hogy a mogyorótermelés kérdését a tél folyamán minél szélesebb körben tegyék megbeszélés tárgyává falusi gazdáink. Állapítsák meg, hogy a falu határának mely részei volnának alkalmasak a nemes mogyoróval való betelepítésre. És az egyes emberek külső vagy belső birtokuknak melyik sarkában, melyik szegélyén honosíthatnák meg ezt a termelési ágat? A terveket megkönnyíti az a körülmény, hogy nagy befektetésekre nincs szükség, a megvalósítás nem kíván különösebb szakismeretet.

Ugy látszik a hozzánk jutott hírekből, hogy a vetőmagnak alkalmas mogyoró beszerzése okoz nagyobb gondot. Nos hát elsősorban ennek a nehézségnek az elhárítását kell megbeszélni. Ott, ahol Hangya-szövetkezet van, annak a segítségét kell fölhasználni! A vidéki szövetkezetek jelentsék be igényüket a Hangya-központnak, az minden biztonnal módját leli, hogy kifogástalan, jó mogyorót szerezzen be a telepítés céljára. Vagy utasítást ad mogyoró-csemeték beszerzésére. De a gazdakörök is munkába állhatnak az Erdélyi Gazdasági Egylet segítségével. Csak a kezdő lépések fognak némi gondot és utánjárást okozni, mert a mogyoróbokrok szaporítása a meglevő bokrokról könnyen fog menni.

Ismételjük: a mai viszonyok nem engedik meg, hogy nagy lépéseket próbáljunk tenni a gazdasági haladás útján. De a haladás folyamatát kicsiny lépésekkel is fenn kell tartanunk!

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar köteletség biztosítását ide átadn

XX

Külföld

A háboru. Az olaszok előrehaladása megállott. Elérkeztek a hegyes terület széléig s okos óvatossággal nem haladnak tovább, amíg további hadműveleteiket kellően elő nem készítették. Ehhez az előkészítéshez tartozik a már megszállott területek kitisztítása, mert már többször volt abban a nagy veszteséggel járó kellemetlen meglepetésben részükhöz, hogy hátulról támadták meg őket elleneséges csapatok. Az is mutatja, hogy a háborunak most új szakasza kezdődik, hogy az eddigi főparancsnokot, De Bono tábornokot visszarendelték Olaszországba. Helyette Badoglio tábornok lesz az afrikai olasz hadműveletek fővezére, akitől azt várják, hogy jövő év ápriliséig megvalósítja az olasz célokat.

A legújabb hírek szerint a tulajdonképpeni háboru csak most kezdődik, mert most fejeződött be az abesszin rendes haderő felvonulása. Ez a haderő most erős ellentámadást kezdett s a napokban maga a császár is a hadsereghez érkezik. Valójában tehát most fog kiderülni, hogy mit jelent ez az afrikai háboru.

A megtorló intézkedések. November hó 18-án életbeléptek Olaszország ellen a gazdasági megtorló intézkedések. Azt megelőzőleg óriási tömegekben futott be az országba mindenféle áru, mert későbbi rendes ellátásra nem számíthat Olaszország, hiszen nem pótolhatja minden szükségletét, különösen hadiszerekben, az a néhány ország, amely nem vesz részt a megtorló intézkedések végrehajtásában. Kétségtelen, hogy

Olaszország nagy készleteket küldött s hogy az egész lakosság máris a legnagyobb takarékossággal él. De közel ötven millió ember ellátására nagyon sok kell, különösen akkor, amikor sok mindenben bevételre szorul s a háboru szörnye is rettenetes mennyiségű anyagot fal fel és ezt is jó részben külföldről kell bevinni, legalább is a gyártásukhoz szükséges nyersanyagokat. És mindezt ki is kell fizetni. Olaszország pedig alig szerezhet pénzt, mert a megtorlásban részt vevő államok nem vásárolnak olasz árukat. Érthető az a nagy felháborodás, ami a megtorlás miatt az egész olasz nemzetet elfogta. Igazságtalannak érzik ezt, mert szerintük Olaszország jogos igényeit elégíti ki s azonkívül vad területbe műveltséget és szabadságot visz. Ennek a felháborodásnak nagy méltósággal adott kifejezést a fasiszta nagygyűlés Rómában. De változtatni csak a béke fog a helyzeten.

Zavarok Egyiptomban. Az egyiptomi alkotmánypárt véres tüntetések közt kéri az egyiptomi alkotmány visszaállítását, a kormány azonban, nyilván angol befolyásra, nem hajlandó erre. A tüntetések többször felújultak, egyre fokozódó erővel és több összeütközésre vezettek, amelyben sokan életüket veszítették. Az izgatottság állandóan terjed Egyiptomban s úgy vélik, hogy a háttérből Olaszország rendezi a zavart, hogy így kellemetlenséget szerezzen Angliának a rá nézve oly nagy fontosságú Egyiptomban.

Észak-Kína elszakadása. Válaszul az angolok Kinának adott nagy kölcsönére, Japán Kína északi részét önálló állammá kívánja szervezni. Az államfő a mandzsu állam császára len-

ne, aki különben jog szerint egész Kinának császára. A jelekből ítélve az új állam alakítása nem fog simán menni, mert a délkinai kormány ellenállásra készül s ebben segítenek fogják Anglia, Amerika, sőt Oroszország is. Alig lehet azonban megakadályozni Japán nagyszabású politikája fejlesztésében, különösen, ha Európa s a Népszövetség zavarai tovább tartanak.

A királygyilkosok pere. Franciaország Aix (Eksz) nevű városában megkezdtek a Sándor szerb király tavalyi meggyilkolásában részes délszláv összejelők bünperének tárgyalását. Amint tudjuk, maga a gyilkos a merénylet napján a helyszínen életét vesztette. A többiek tagadják, hogy előzetes tudomásuk lett volna a király meggyilkolásának tervéről, védőjük pedig olyan szenvedélyesen lépett fel, hogy a tárgyalás második napján eltiltották a védelemtől. A tárgyalást januárra halasztották.

Legitimista vacsora. A magyarországi legitimisták (királypártiak) november 19-én, Ottó királyfi születésnapjának előestéjén nagy vacsorát tartottak, igen lelkes hangulatban. A vacsorát az idén senki sem zavarhatta meg.

Az angol kormány a megtorlásban részt nem vevő államokból Angliába érkező szállítmányokat csak akkor engedi be, ha minden egyes szállítmányhoz annak eredetét igazoló bizonyítványt esatolnak. Így akarják megakadályozni, hogy Olaszország kerülő utakon árukat küldhessen Angliába. Különben Amerika is megtiltotta hadiszerek és a gyártásukhoz szükséges anyagoknak Olaszországba szállítását.

Belföldi hírek

Megnyílt a parlament. A parlament megnyitása a szokásos ünnepélyes formák között történt meg. Károly király fényes kísérettel indult a királyi palotából a parlament épületébe. Elindulását százegy ágyulövés jelezte. A király pont 12 órakor lépett a parlament előcsarnokába és nagy ünnepelés között foglalta el trónusát. A király általános figyelem közben olvasta fel a trónbeszédet.

— Boldog vagyok, — mondotta, — hogy ismét az ország képviselőinek körében lehetek, akik a jelenlegi törvényhozás harmadik rendes ülészakára gyűltek össze.

A trónbeszéd ezután a gazdasági helyzettel foglalkozott. Védekező és alkalmazkodó intézkedésekre van szükség s ezek kielégítő eredményt mutatnak a gabonaértékesítés terén. A többi termelőágak is fejlődtek.

— Ezek az örvendetes megállapítások feljogosítanak arra, — mondta a trónbeszéd, — hogy a jövőt bizalommal nézzük, de ugyanakkor kötelez arra is, hogy az egész országban elterjesszük azt a meggyőződésünket, hogy az elénk tornyosuló nehézségeket

csak lelkes munkával, szigorú fegyelemmel és ama nagy feladatokat állandó és mély megértésével tudjuk legyőzni, amelyeket a mai helyzet mindnyájunkra rótt.

A trónbeszéd ezután felsorolta az elkövetkező ülészakában beterjesztendő törvényjavaslatokat.

A hadsereg fejlesztése.

A következő rész a hadsereg fontosságát hangoztatja. A hadi hadiipar létesítésére irányu-

Juhok, szarvasmarhák **májmetelybetegségét** biztosan gyógyítja: **EGGER-féle**

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

ló törekvések örvendetesek. Ujabb erőfeszítésekre van azonban szükség és a kormány olyan intézkedések jóváhagyását fogja kérni, amelyek biztosítani fogják a szükséges anyagi forrásokat.

— Meg vagyok győződve, — mondotta a király, — hogy a munka minél sürgősebb megvalósításához egyesülni fognak hazafias szolidaritásban az összes románok lelkiismeretei.

Béke a külpolitikában.

A külpolitikai helyzetről a következőket mondotta a trónbeszéd:

— A nemzetközi helyzet ismét komoly. Bár az év a római egyezmények kedvező jegyében kezdődött, amelyek két baráti államot, Franciaországot és Olaszországot közelebb hozták egymáshoz s így a kollektív biztonság elvét szolgálták, most az év vége felé háboru tört ki, amely ugyan más földrészen folyik, de következménye az európai politikai helyzet mély megromlása. Románia hű követője a népszövetségi paktumnak és

alkalmazta a Népszövetség rendelkezéseit abban a reményben, hogy hamarosan igazságos béke jön létre.

— Ma barátságot kell tartanunk a többi államokkal szemben és szükségünk van a jó szomszédi viszonyra az együttes biztonságért a népszövetségi paktum keretében és annak tiszteletmentartásával.

A trónbeszéd végén a király a belső harcok megszüntetéséről és a lakosság belső békéjéről beszélt. Rámutatott, hogy a mai nehéz időkben csak békés összefogás biztosíthatja az ország jövő fejlődését.

Jorga Olaszország pártjára állt. Ismeretes, hogy az Olaszország ellen alkalmazandó gazdasági megtorló intézkedéseket Románia az előirt határidő bekiegészítésével megvalósította. Ezzel kapcsolatban utalunk a külföldi rovatunkban közölt híre. Belföldi vonatkozásban különös érdekességet kölcsönöz a dolognak, hogy Jorga Miklós, volt miniszterelnök Bucurestiben olasz-barát gyűlést rendezett. A gyűlésen heves szónoklatban tiltakozott a rendszer ellen, amelyik Olaszországot meg akarja fenyeíteni. Jorga a gyűlésen Anglia ellen hevesen kikelt. Ezzel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Szeretném, hogy addig éljek, míg az a világbirodalom összeomlik, amely szárazföldön és tengeren egy uralkodik, hogy másoktól megtagadja az élethez való jogát.

Jorga beszéde végén kijelentette, hogy véleményét a parlamentben is meg fogja mondani.

Mennyit költött a kormány közmunkákra? A belügyminiszter rendeletet intézett az összes prefekturákhoz, hogy készítsenek kimutatást az egyes megyékben elvégzett közmunkákról. A kormány a prefektusok összeállítását a felirati vita al-

Kalmával fogja fölhasználni. A kormánypart hivatalos lapja megállapítja, hogy az elmúlt költségvetési esztendőben körülbelül három és félezer millió értékű közmunkát végeztek a különböző megyékben.

Intézőbizottsági ülést tartott a Turda-megyei tagozat. Az Országos Magyar Párt turdai tagozata dr. Gál Miklós képviselő elnöke alatt intézőbizottsági gyűlést tartott. Gál elnöki megnyitójában időszerű kérdésekről számolt be és elítélte azokat, akik a Magyar Párt egységét meg akarják bontani. Az intézőbizottság tárgyalta a különböző termelő ösztályokat ért sérelmeket. Szóba kerültek az iparosok panaszai és az intézőbizottság tiltakozott a súlyos adóügyi eljárások miatt. Az iskolaügyi sérelmek között szerepelt az, hogy az iparos tanulók iskolájában eltörölték a magyar nyelvű vallásoktatást.

Ellentét van két miniszter között. A pénzügyminiszter és a kereskedelemügyi miniszter között külföldi kereskedelmi kérdésekkel kapcsolatban súlyos ellentétek merültek fel. A két miniszter között levő ellentét folyton súlyosbodik és közelebbről királyi kihallgatáson jelentek meg a helyzet tisztázása végett. Hír szerint az ellentéteket nem sikerült elsimítani és ez nagy gondot okoz a kormánynak. Attól tartanak, hogy a két miniszter ellentéte végül is részleges kormányválságra fog vezetni.

Letartóztatták Lázár Ilie. Közöltük lapunkban, hogy Sighet-en a román nemzeti párt gyűlése nagy botrányral végződött. A gyűlésnek vagyonrombolás és verekedés lett a vége. Ezzel kapcsolatban súlyosan

megsebesült Lázár Ilie, a román nemzeti párt Maramures-megyei tagozatának elnöke. A hatóságok által levezetett vizsgálat szerint a megsebesült politikust súlyos felelősség terheli az eseményekért. Ezért elrendelték letartóztatását. Egyelőre nem tudják fogházba szállítani, mert betegen fekszik egyik Oradea-i kórházban.

Elnapolták a parlament üléseit. A parlament őszi ülészakát az ünnepélyes megnyitó után elnapolták és így a parlament csak később kezdi meg működését. Az első ülésen megválasztották a parlament tisztikarát. A tisztikarban nem történtek nagyobb változások. Az ülészak újból való megnyitása után a felirati vita kerül megbeszélésre. Az Országos Magyar Párt nevében dr. gr. Bethlen György fog felszólalni a felirati vita során.

A Magyar Népet terjeszteni magyar kötelesség!

Változtatni akarnak a külföldi átutalások rendszerén. A külföldi átutalások rendszere nagyon sok zavart és bonyodalmat okoz. A kormány ezért megbízta Costinescu minisztert, hogy új rendszert vezessen be a külföldi kereskedelmi ügyletek pénzügyi részének lebonyolítására. A miniszter kijelentette, hogy rövidesen új rendszert fog a kormány életbeléptetni, amelyik megszünteti a panaszokat.

Körülénekeltek a világot. Egy híres operaénekes feleségével együtt körülutazta a világot és mindenütt hangversenyt adott. A népszerű házaspár kalandjairól pompás képekkel illusztrált cikkben számol be a *Déliab* új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, színházi beszámolókat és pletykákat, valamint több mint 100 képet és pompás filmrovatot közöl.

Hány százezer juh elpusztult volna már,
ha nem lenne

DISTOL-EXPRESS

Hála a tudománynak, fel van találva,
tehát használjuk, és csak

DISTOL-EXPRESS-t

kérjünk, mely csak ezüst felírással valódi!

Hírek

Magyar tudós ünneplése. A Székely Nemzeti Múzeum ben-sőséges ünnep keretében ünne-pelte Barabás Samu törté-netírót munkásságának félszá-zados évfordulója alkalmával. Barabás Samu Treiscaune-megyében született és jelenleg is ott él. Történetírói munkás-ságát a legelőkelőbb tudomá-nyos egyesületek is méltányol-ják, a Magyar Tudomá-nyos Akadémiának ren-des tagja. Az ünnepséget dr. Szentkereszthy Béla nyi-totta meg. Ezután dr. Török Andor, a Múzeum elnöke ismer-tette Barabás Samu legutol-só tudományos munkáját, ame-lyet a Magyar Tudomá-nyos Akadémia közelebbről adott ki. Elekes Andor előadása után Csutak Vilmos múzeumi igazgató Barabás munkásságát ismertette. A szép ünnepség a 80 éves tudós lel-kes életésével fejeződött be. Nagyérdemű munkásságát hő-rebben is ismertetni fogjuk.

Félszáz évvel ezelőtt avatták szentté Szent Erzsébetet. Az 1035—36. év Szent Erzsé-bet szentté avatásának hét év-százados ünnepi éve. Szent Erzsébet napján, november 19-én a római katolikus egy-ház mindenütt istentiszteletek és egyházi ünnepségek keretében áldozott a szent emlékének.

Nines több adófizetési ked-vezmény! A pénzügyminiszter szigorú körrendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságok-hoz, hogy az adózók érdekében kell adófizetési kedvezményeket december elsejével függeszsek fel. A pénzügyigazgatóságok on az alapon december 1-től kezdve nem engedik a részlet-

törlesztéseket, végrehajtják a felfüggesztett végrehajtásokat és minden más kedvezményt megszüntetnek. A pénzügyminiszter utasította egyidejűleg a pénzügyigazgatóságokat, hogy minden hátralékot a lehető leg-nagyobb szigorral hajtsanak be, mert az adófizetők október és november hónapokban nagyon rosszul teljesítették adófizetési kötelezettségeiket. A miniszter rendelete szerint a végrehaj-tásokat és árveréseket december 15-ike után még akkor is meg kell tartani, ha azokat a bírósá-gok formai okok miatt fel-függesztették volna.

Kedvező fordulat történt a Calaras-i karácsonyi bál elítél-tjeinek ügyében. Közöltük la-punkban, hogy a Turda-megyei Calaras községben egy karácso-nyai multság alkalmával véres események történtek. Ezzel kapcsolatban Biró János ref. lelkész, Moldován Juliu köz-ségi bírót 15—15 évi fegyház-büntetéssel, több más vádlottat súlyos fegyházbüntetéssel su-jtoltak. A vádlottak közül Nagy Ödön a kiállott izgalmak és szenvedések következtében meghalt. A Cluj-i ítélőtábla kö-zelebbről tárgyalta a véres ka-

rácsenyi bál ügyét. Hosszas tárgyalás után az elnök a bizo-nyítás újból való felvételét ren-delte el. Egyidejűleg Biró János lelkész, Mandula Istvánt és Bartha Jánost a bíróság szabad-lábra helyezte.

Óriási magasságba szállott föl egy amerikai léggömb. Egy amerikai sztratoszféra léghajó két megfigyelővel felszállott, hogy megfigyeléseket végezze-nek a levegő magasabb rétegei-ben. A megfigyelők 22 kilomé-ter magasságra szállottak föl. A léggömbben levő tudósok na-gyon értékes tapasztalatokat tettek a magas levegő rétegek-ben.

Csaknem vasuti szerencsét-lenséget okoztak a vásolt gyer-mekek. Sighetul-Marmatie-i mellett Macale Joan és Sipos Joan gyermekek nagy kódarabokat helyeztek a vasuti sínek-re, hogy vasuti szerencsétlensé-get okozzanak. A merénytelet idejében észrevették és így sike-rült a szerencsétlenséget meg-akadályozni. A gyermekek ki-hallgatásuk alkalmával elmon-dották, hogy a köveket azért helyezték a sínekre, hogy alkalmuk legyen vasuti szerencsét-lenséget látni.

Az erdélyi szervezett magyar gazdatársadalom egyet-len köz- és mezőgazdasági szaklapja az

ERDÉLYI GAZDA

az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos lapja. Szerkesztő-ség és kiadóhivatal: CLUJ, Strada A. Mureşan 10 szám.

A lapot az E. G. E. tagjai 60 lej évi tagdíj elle-nében tagsági illetmény fejében kapják. Nem tagok részére is az évi előfizetési díj mindössze 80 lej. A lap megjelenik minden hó 1-én.

Lépjön be minden magyar gazda az Erdélyi Gazda-sági Egylet tagjai sorába. Tagsági nyilatkozatot és mulat-ványszámot az E. G. E. díjtalanul küld, úgyszintén gazdakörök alakításához szükséges részletes útmutatót is.

Pál István halála.

Sulyos veszteség érte az erdélyi magyarságot. Pál István pápai prelátnak, apát kanonok, volt Odorheiu-i plebánus, 82 éves korában meghalt. Pál István Treiscaune-megyében, Catalina községben született. Már fiatal korában kitűnt tehetségével. A papi hivatásra Egerben készült elő. Az egri érseki papnevelő intézetnek legkiválóbb hallgatója volt. Papi működését Reghinul-Săsesc-ben kezdte meg. Az erdélyi római katolikus egyházmegyében fontos hi-

vatalokat töltött be. Hosszu ideig volt a püspöki liceumban tanár. Jelentős tudományos és irodalmi munkásságot fejtett ki. A római katolikus Státusnak előadója volt. Már 1890-ben kanonok volt és 1899-ben apáti kitüntetést kapott. A pápa is elismerte érdemeit és kitüntette. 1934 ápr. 1-én vonult nyugalomba és a hívek ekkor meghatározható módon vettek búcsút a nagyérdemű főpaptól. Temetése az egész magyarság nagy részvéte mellett folyt le.

Nem fizet az államvasut. A petroleum vállalatok kérésre adtak be a vasutigazgatósághoz, hogy a tőlük vásárolt különböző anyagokat a vasut igazgatósága fizesse ki. A petroleum vállalatok kifejtik, hogy évente a vasutnak két és félezer millió lejt fizetnek fuvardíj fejében. Joggal elvárják, hogy a vasut is tegyen eleget kötelezettségének.

Sulyosan elvert egy kisiut a tanító. A Treiscaune-megyei Reti községben sajnálatos eset történt. Az állami iskola igazgatója Csósz Lajos hét éves kisiut úgy összerúgosta, hogy az elájult. A kisiut a szülei Sfântu-Gheorghe-ra vitték be, hogy orvosi láttelepet vétessenek fel és a durva igazgató ellen pert indítsanak.

Néhány szó a rheumásokhoz! Ön talán már megkísérelt minden lehetőt anélkül, hogy kínzó fájdalmaitól megszabadult volna. De Önnek sincs oka a kétségbeesésre. Tegyen még ma egy kísérletet az azonnal ható fájdalom-észillapító *Togal*-tablettákkal. *Togal* oldja a hűgysavat, az emberi test ezen magatermelt, pusztító mérget. Nem kevesebb, mint 6000 orvos rendkívül elismerően nyilatkozott a *Togal* jó hatásáról.

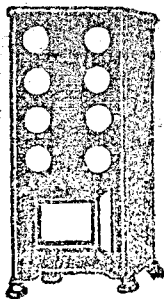
Kényszerleszállást végzett Aradon egy jugoszláv repülőgép. Az Arad melletti repülőtéren motorhiba miatt egy jugoszláv repülőgép kényszerleszállást végzett. A repülőgép Prágából indult el és Románián keresztül Belgrádba akart jutni. A repülőgépben két jugoszláv tiszt ült. A hiba kijavítása után a tiszték tovább folytatták utjukat.

Derek magyar ember halála. Varsolton meghalt Bartus András kisgazda, régi előfizetőnk. Az elhunytat tíz élő gyermek, ötvennyolc unoka és tizenhárom dédunoka gyászolja. Az elhunyt temetése a község általános részvéte mellett folyt le.

Halállal végződött a virtuskodás. A Satu-Mare-megyei Valea-Chioarului községben táncmulatságot rendeztek. A falu legjobb táncosa, Costin Joan kora délutántól egész késő éjszakáig egyfolytában táncolt. Éjjelkor tánc közben hanyatvágódott és eszméletlenül terült el a padlón. Az orvos megállapította, hogy Costin Joan halálra táncolta magát és szívszélhűdést kapott.

Olasz hajók tiltakozása a büntető rendszabályok alkalmazása ellen. A Constanța-i kikötőben horgonyzó olasz hajók azon a napon, amikor az Olaszország ellen alkalmazott gazdasági büntető rendszabályok életbe léptek, érdekes módon adtak kifejezést tiltakozásuknak. Az olasz hajók főárbócaikra felhúzták a nagy hadilobogót és ezzel tiltakoztak a nemzetközi rendszabályok életbeléptetése ellen.

Nő az árvíz veszedelem Franciaországban. Lapunk előző számában közöltük, hogy Franciaországban nagy árvizek pusztítanak. A legújabb hírek szerint az esőzések Európa nyugati felében tovább tartanak és Franciaországban újabb árvizeket okozott. A természeti csapásnak sok halálos áldozata van.

Sok tízezer meglegedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR“

kályha az összes kályhák között a legjobb
10 kilogramm fával fűt egy 24 órán át.

Gyártja:

Szánló D. és Fia, Oradea

Képviselet: BARZEL vaskereskedés Cluj, Piața Mihail Viteazul No. 15
Kapható mindenütt! — Kérjen díjtalan árjegyzékét!

Minifienki rendelje meg

Dr. Görög Ferenc

A magyar nemzet történelme
(új kiadást!)

c. könyvet, mely 416 oldalon
(160 szebbnél-szebb képpel) él-
revezet, elbeszélő modorban is-
merteti a magyarság ezeréves
ficsőséges multját. Olvasóink a
Lei 80.— bolti ár helyett *jeláron*
kapják, ha a postaköltséggel
együtt darabonként

csak 45.— lej

összeget beküldenek a *Minerva*
Műintézet, Cluj, Strada Baron
L. Pop 5. szám címre. Egy
postautalványon több darab is
megrendelhető, darabonként

45.— lejt számítva, hogy a be-
küldési postaköltség kevesebbe
kerüljön. Az előfizetési díj levél-
ben bélyegben is beküldhető. A
szelvényen vagy levélben *olvas-*
ható nevet, a község, megye
szelleg utolsó posta pontos jelzé-
stől kérjük minden zavar kikerül-

hetése végett. A könyvet csak
azoknak küldjük meg, akik a
darabonkénti 45.— lejt előre be-
küldik. Utánvétet nem szállí-
tunk a nagy postaköltség miatt.

A könyv december közepén
jelenik meg, de az előfizetéseket
legkésőbb december 10-ig be-
 kell küldeni, mert csak annyi
példányban jelenik meg, ahány
megrendelő előre befizet. Később
már csak a rendes 80.— lejes
bolti árban lesz kapható.

A megrendelés és a darabon-
kénti

45.— lej

a *Minerva Műintézet* címére
Cluj, Str. Baron L. Pop 5.) kül-
küldendő.

Ez a rendkívüli nagy kedvez-
mény

még csak rövid ideig érvényes!

Elszaporodtak a rablók
Besszarábiában. Besszarábiában
a közbiztonsági állapotok meg-
romlottak. Több helyen rabló-
bandák veszélyeztetik a polgár-
ság vagyonát. A hatóságok szigorú
intézkedéseket léptettek
életbe, hogy a rablókat elfogják.

Meghaltak a veszett disznó
husától. A Buzau melletti Ma-
guran többen ettek egy olyan
disznó husából, amelyet veszett-
ség miatt vágtak le. Két asszo-
nyon, akik a husból ettek, ki-
tört a veszettség és borzalmas
kinok között meghaltak. Nagy-
yon sok embert a Pasztör inté-
zetbe szállítottak gyógykezelés
végett, mert ettek a disznó hu-
sából.

Nagy tűz volt Jasi-ban. Jasi
főutcájában egy kereskedés ki-
gyulladt. A tűz csakhamar át-
terjedt a szomszéd házakra. A
nagy szél miatt a tüzet nem
tudták elfojtani és így rövidesen
nagyon sok ház állott lángok-
ban. Többórai munka után si-
került a tüzet eloltani.

Munkás-halál. Getini Otmár
géplakatos a Resija-üzem egyik
műhelyében gépet javított. Meg-
csuszott és olyan szerencsétle-
nül vágta fejét egy éles vasda-
rabba, hogy azonnal meghalt.

Halálos rugás. Mocan Vasile
és Beraru Nicolae Orbau-i lakó-
sok verekedtek. Verekedés köz-
ben Mocan hasbarugta Berarut.
A rugás végzetes következmé-
nyekkel járt, Beraru meghalt. A
gyilkost letartóztatták.

**Halálos szerencsétlenség tör-
lént pálinkafőzés közben.** A
Salaj-megyei Galpaia-n Bádea
Gheorghe kisfiu a pálinkafő-
zést nézte. Egy vigyázatlan pil-
lanatban belesett a pálinka-
főző üstbe. Súlyos égési sebe-
ket szenvedett és meghalt.

**Véres verekedés volt egy re-
gáti lakodalmon.** A Botoşani-
megyei Fantanele községben
egy lakodalmon nagy verekedés
támadt. A verekedésnek sok
sebesült áldozata van.

Vass Adolf-féle legújabb

Szabadalmi törvény

nélkülözhetetlen utmutató
mindazoknak, akiknek vala-
mely tanulmánya van s azt
szabadalmaztatni akarja.

Ára 50.— lei.

Kapható a

Minerva könyvkereskedésben
CLUJ, Strada Regina Maria No. 1.

*Erdély legjobb mezőgazdasági és köz-
gazdasági szaklapja a*

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mulátványszámot ingyen küld a
kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop
5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

Miért terem kevesebbet a kisgazda földje?

A már csaknem egy év óta tartó száraz jellegű időjárás mind időszerűbbé teszi azt a kérdést, hogy milyen módon védekezhetik a gazda a szárazság által okozott károk ellen? Hogy az ilyen károk ellen lehet védekezni, köztudomásu, hiszen általánosan ismert szólamód, hogy csak a nedvesség ellen nem tud a gazda védekezni, a szárazság ellen azonban okszerű talajmunkával jól lehet védekezni.

A kérdés állandóan foglalkoztatja az összes mezőgazdasági termeléssel foglalkozó országok szakembereit. Nagy cikkek jelennek meg a szaklapokban, hogy a fenyegető szárazság veszedelme ellen hogyan vegyék fel a gazdák a küzdelmet? Nagyön érdekesek azok a megállapítások, amelyekből kiderül, hogy idén a jó talajmunka megmentette a gazdákat a szárazság káraitól, aki azonban rossz talajmunkát végzett, alaposan ráfizetett hanyagságára. Erről mi is megemlékeztünk a *Magyar Nép*-ben a folyó évi kukoricatermeléssel kapcsolatban. Megállapítottuk, hogy azoknak a gazdáknak, akik az őszi szántásba vetették a kukoricát, jó termésük volt. A tavaszi szántásba vetett kukoricák pedig csaknem semmit sem teremtek.

Különösen tanulságosnak tartjuk ezzel kapcsolatban közölni a párhuzamot, amit Magyarországön vontak a nagybirtokosok és kisgazdák gazdálkodási rendszere között. A *Köztelek* című gazdasági lapban *Legány Ödön*nek „Miért terem kevesebbet a kisgazda földje” címen értékes cikke jelent meg. Ebből a rendkívül érdekes cikkből vesszük ki az alábbiakat:

Legány elsősorban is arra mutat rá, hogy soha még ilyen különbség a kisgazdák és uradalmak vetése között nem mutatkozott, mint az idén. Eddig is mindig a nagybirtokok földjei jártak elől terméseredményekkel. Az utolsó három esztendő átlagai szerint a buza-termések birtokosztályonként és katasztrális holdanként a következőképpen oszlottak meg: Az ezer holdon felüli birtokokon termett hol-

dankint átlag kilenc és fél mázsa buza. A száztól ezer holdas birtokokon nyole és fél mázsa, a husztól száz holdas birtokokon hét mázsa. A husz holdon aluli birtokok holdanként átlag alig teremtek hat mázsa buzát. Ezután a megállapítás után a jeles cikkirő a következőket írja:

„Az eddig tudomásomra jutott terméseredmények és hivatalos termésbecslések alapján feltehetem, hogy ez évben a birtokosztály szerinti terméskülönbségek még nagyobbak és szembeötlőbbek lesznek, mint amelyeneket eddig kimutattak. Erre engednek következtetni egyes uradalmak terméseredményei, ahol 14—17 mázsás buzaátlagterméssel zártak, míg a mellette fekvő egybarázdás kisbirtok 2—3 mázsás holdankénti termésrel fejezte be az idei buzatermesztést.

Ez annyival is elszomorítóbb, mert miként azt a fenti számok is mutatják, a buza országos átlagtermését szabják meg.

Ha egy község határában a kisgazda-földeket évek során át figyeljük, azt látjuk, hogy a gabona tarlója még a tél derekán sincs felszántva, a legtöbb esetben azért, hogy legeltethessék, avagy, hogy a tél alatt összegyűlt istállótrágyát a tél végével a fagyos tarlóra könnyebben kihordhassák. De sok esetben nem is a trágyázásért, hanem ennek elhagyásával a munka eltolása miatt maradt el az őszi szántás, maradt el a téli csapadék elraktározása, amelyre a mi időjárásunkban a növényzetnek, így például a kukoricának, vagy a tavaszi kalászosoknak annyira szüksége van. A csak tavasszal gyengén, vagy egyáltalában nem trágyázott kukoricaföld, tavasszal sekélyen felszántva és elégszer megkapálva, — sokszor csak a szárító töltögetésben részesülve — nem képes elegendő vízzel és táplálóanyaggal ellátni a rajta sinylődő kukoricát. Ezek miatt aztán alacsonyok maradnak a kukoricatermések, nemkülönben az utána következő buzatermések. Fokozza a bajt, hogy a legtöbb helyen — ilyen termesztési feltételek

rözegette is — már a hővebben termő, de nagyobb igényű és későn érő lófogu kukoricát természetlik a kisgazdák. Pedig a későn érő kukorica éppen úgy nem jó előveteménye a búzának, akár csak a takarmány- vagy cukorrépa, avagy mint a későn érő krumpli a rozsnak. A későn beérő kukorica késlelteti az utána következő őszi gabona vetését, főleg akkor, ha esős az időjárás, mint amilyen tavaly volt. A soha meg nem adott őszi mélyszántás, az elkésetten beért kukorica — amely rendszeren előveteménye a kisgazda búzájának — késői lekerülése, a csak hebehurgyán végrehajtott vetőszántás és az elkésett vetés, végül a tápláló anyagokban meggyengült talaj volt elsősorban oka annak, hogy az idén igen sok őszi vetés kifagyott, vagy ha átverte magát igen gyengén a télen, ritka maradt és vagy felszántásra ítéltetett, vagy a tartós szárazság következtében besült, olyan gyomtannyákká fejlődött, ahonnan termést nem várhattunk és tenyészterei lettek a különböző rovarkártevőknek. Mivel kisgazdáknál bevett szokás, hogy a kukoricát buza követi, majd ezután ismét kukorica következik és így megy ez tovább folyton és mert őszi mély szántást sohasem kap a kisgazda földje, megérthető az a feltűnő különbség a kisgazda és nagybirtok földjei között és megmagyarázható a nagy terméskülönbség, amelynek az idén szomorú észlelői lehettünk.

Hogyha a száz holdon aluli birtokos buzaterméseit annyira befolyásolják országos átlagterméseinket, akkor országos érdek, hogy ezeknek termései megjavuljanak mennyiség és minőség tekintetében egyaránt. Ennek érdekében fölötté szükségesnek tartom a kisgazdákat helyesebb gazdálkodás útjára téríteni.

Soha igazoltabban nem tudnám ennek szükséges voltát hangsúlyozni, mint az idén, amikor megdönthetetlenül láttuk a különbséget a nagybirtok és a kisgazda földjei között.

Izom- és idegfájdalmak, főfájás

esetén és hűléses megbetegedéseknél fényesen bevált a Togat-tabletta. A Togat helyreállítja egészségét. Teljesen ártalmatlan! Minden gyógyszerárban és drogériában. Lei 52. és Lei 130.—. Svájci készítmény!

Gyárfás József lapunk idei pünkösdi számában „Mementók a szárazságban“ című értékes közleményében teljes részletességgel kifejtette, hogy a rossz gazdálkodás őrzi meg legjobban a rossz időjárást, elsősorban a szárazságot, de még a fagyot is. Minden sorát aláírom Gyárfás cikkének! Mert miként a rosszul táplált, nem ápolt ember legelőször pusztul el a rossz viszonyoktól és betegségektől, úgy a rosszul táplált, gyenge testű, gondozatlan vetés sem a rossz időjárásnak, sem a betegségeknek és rovarkártevőknek nem bír ellenállni. Láttuk ezt sok helyen az idén. Mig jól kezelt uradalmakban, a jól művelt és kölönösen trágyázott, nemesített növényekkel bevetett és gondosan ápolt táblákon a fagy és a szárazság alig tett kárt, a szomszédos kisgazdaföldeken sivár volt a helyzet. És ez így látható évről évre azzal a különbséggel, hogy néha-néha ríktó mértékben mutatkozik a különbség.

Ezen a szomorú állapoton egyszer már gyökeresen kellene változtatni. Erőszakkal, törvényes intézkedésekkel ezen nem lehet segíteni. Az eddigi felvilágosító munka nem volt elég arra, hogy a tanítás ide is beszivárogojon, jobban kell megfogni a földmivelő népet.

Minden gazda szíveleje meg a fenti sorokban foglalt tanulságokat! Mi is állandóan hirdetjük azokat.

Megjelent a „Mezőgazdasági Szemle“ novemberi száma. A Mezőgazdasági Szemle novemberi száma gazdag tartalommal jelent meg. A vezető cikket Szász Ferenc, Camarás-i birtokos írta az ujonnan megnyílt református gazdasági iskoláról. A kitűnően szerkesztett gazdasági folyóiratban érdekes cikkeket talál az olvasó a takarmányozás, gyümölestermelés, baromfitenyésztés és növényvédelem köréből. A Halaadás és Tarlózás rovatokban minden foglalkozású olvasó sok hasznos és szórakoztató cikket talál. A Vadászat rovatban a folyóirat Somlyai Károlynak közli egy színesen megírt elbeszélését és emellett sok hasznos vadászati tanácsal szolgál. A Kérdés-felelet rovatban minden előfizető feleletet kap gaz-

Gasági szakkérdésekben. A folyóirat évi előfizetési ára 80 lej. megrendelhető a kiadóhivatal útján: Cluj Str. Baron L. Pop No. 5.

A mangalica-sertés Express-hizlalása.

Korábban szoltunk gazdatisáinknak Pekk D. vitamin és Tutor szénsavas takarmánymészhasználatáról. Megemlítettük, hogy a Pekk elmulasztja

1. sántaságot, lábzsugorodást;
2. növeli a magzat és ujszülött állat súlyát;

3. elmulasztja az angolok okozta bőrbajokat (koszosságot) megszünteti a kimarást, tárgyak rágását.

4. növésben elmaradt fiatal állatokat erélyes fejlődésnek indít;

5. baromfiaknál megszünteti a tojás lágy eltojását, elősegíti a fejlődést, tollasodást;

6. Teheneknek adagolva, a tejbe átmennek a vitaminok, miáltal az ilyen tej embernél, állatnál felhasználva bámulatos eredményt ad.

Ez lenne nagy vonalban a Pekk (és Tutor) gyógyító hatása. Am lássuk, amiről a cikkünkben szólni akarunk.

A mangalicasertés nálunk is a sertéslétszám tulnyomó részét teszi ki. Nagy uradalomtól a kisgazdáig majdnem mindenki tenyésztí és hizlalja.

A régi eljárás szerint a mangalicát csak 16—18 hónapos korban fogták hizóba, ami nem volt kifizetődő, mert sokáig tartott, a hosszú életidő alatt nagy a betegségi és elhullási kockázat, tehát a gazda csak 2 év múlva látott hasznot, illetve pénzt.

Ha még 3 évvel ezelőtt mondta volna valaki, hogy a mangalica malac már választási kor-

ban hizlalásba állítható, bolondnak tartották volna az illetőt. — Ma már azonban ismerjük az Express-hizlalási eljárást, mely abban áll, hogy a már beválasztott malacokat hizlalás alá vehetjük és azok életük 12—14 hónapjában akár 200 kg. ig is kihiznak. Ezt az eljárást egy országos hírű sertéstenyésztő: Csáky Ferenc találta fel és ültette át a gyakorlatba s ma már a józanul gondolkodó tenyésztőnek ezt kell követnie.

A Pekk (Tutor) express-hizlalás lényege tehát az, hogy 12—14 hónapos életkorban 200 kg.-os értékesíthető, levágásra alkalmas sertésünk legyen, szemben az eddigi eljárással, amikor ezt az eredményt csak 2 évi munkával, befektetéssel s kockázattal érhetjük el.

Magáról a Pekk-Express-hizlalásról s a takarmány helyes összeállításáról következő számaink egyikében fogunk szólni. Addig is, ha valamelyik gazdatisrunk bővebbet kíván tudni s cikkünk folytatását nem tudná bevárni, mert az Express-hizlalást be akarná indítani, — szerkesztőségünk szívesen ad külön is felvilágosítást.

A piacokon is megjelentek az adószedők. Sok helyen az adószedők a piacokon is megjelentek és követelték a gazdaktól, hogy igazolják, miszerint a folyó évi adójuk ki van fizetve. Amennyiben a felszólított gazda ezt nem akarta megtenni, akadályokat gördítettek az állat eladása elé. A földművelésügyi- és pénzügyminiszter intézkedése következtében a pénzügyi tisztviselőknek ezután nem szabad az említett módon megakadályozni a gazdák vásárait. Az olyan pénzügyi alkalmazott ellen, aki ezután is kövelelni fogja, hogy a gazdák igazolják adójuk kifizetését, szigorú büntetést fognak alkalmazni.

Gyümölcsfavédelmi előadás. Az Erdélyi Gazdasági Egylet Gyümölcsészeti Szakosztálya december hó 7.-én, szombaton, d. u. 4 órakor az EGE. Muresan u. 10. sz. székházának üléstermében gyümölcsvédelmi előadást rendez, amelyre az egyesület tagjait és az érdeklődő gyümölcstermelőket is szívesen látja az Egyesület. A belépés díjtalan. Előadást tart Török Bálint az EGE. igazgatója.

Minden embernek saját érdeke

egy olyan zsebnaptárról gondoskodni, amely tartalmánál fogva nélkülözhetetlen tájékoztatással szolgál egész éven át. — Ez a magyar nyelvű

SPECIÁL ZSEBNAPTÁR.

Tartalom: kb. 200 oldal. — A szokásos naptári részeket kívül tartalmaz dióhéjban: Rövid bucaresti kalauz — Postai díjazabások. — Bélyeg illetek. Radió — Társadalom biztosító. — Lakásügyek. — Adóügyek. — Deviza korlátozás. — Vám. — Erkölcsei bizonyítvány. — Fegyvertartási engedély, valamint utlevelek beszerzési módzatai. — Belföldi fürdőhelyek — Autóspart (közlekedési szabályok stb.). — Házi tanácsadók. — Vitaminok. — Első segélynyújtás. — Kamat és mérték táblázatok Idegen pénznemek stb. stb.

Kü ön port rovat.

Az izlésesen kiállított vászonkötésű zsebnaptár ára 20.- Lei.

Kapható minden könyvkereskedésben. Az ör előzeles beküldése mellett, postán portómentesen szállítjuk.

Kiadja a Speciál Zsebnaptár Szerkesztősége
CLUJ, Str. Baron L. Pop No. 5.

Uj módszert találtak a gyapju tisztítására.

Külföldön érdekes kísérleteket végeztek arra vonatkozólag, hogy milyen eljárással lehet a gyapjut legjobban megtisztítani? Ismeretes ugyanis, hogy mielőtt a gyapjut földolgozzák, meg kell mosni, hogy jó minőségű fonalat és szövetet szolgáltatson. A kísérletek azt bizonyítják, hogy az eddig alkalmazott mosási eljárás nem a legmegfelelőbb. Sokkal tisztább gyapjut lehet nyerni a következő módon. A gyapjut mesterségesen előállított nagy hidegben megfagyasztják. Ezután különleges szerkezet addig veri a megfagyasztott gyapjut, amíg abból minden piszok eltávolodik. Ilyen módon eszményi tisztaságu gyapjut lehet nyerni.

Női háztartási tanfolyam Turdán. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület a turdai róm. kath. Missió-társulattal karöltve 5 hónapos női háztartási tanfolyamot rendez Turdán. A tanfolyam január 1.-től június 1.-ig fog tartani. Felvétetnek fiatal leányok, akik legalább hét elemít, vagy négy középiskolát végeztek. Lakás 20 leány részére biztosítva van. Beiratkozási díj: 1 mázsa buza, 3 kg. zsir, 10 liter paszuly, borsó, vagy lenese. Ellátási díj havi 800.— L. Ellátási díj bejáróknak vacsora nélkül 500.— L. fűtés 50.— L. Tantárgyak: szabás, varrás, dietás konyha, főzés, mosás, takarítás, kézimunka, kertészet, méhészet, eukrászat, terítés, szervirozás, ének és torna. Jelentkezéseket december hó 10.-ig elfogad a Szociális Misszió Társulat turdai szervezete: Turda, Parochia Romano Catolic

Piaci árak Braşov-ban.

Buza 440—470, rozs 320—340, sörärpa 300—315, takarmány-ärpa 270—280, zab 300—310, kukorica 230—250, lenese 700—900, fehér paszuly 400—500 lej mázsánkint.

Krumpli 80—100 lej mázsánkint.

Préselt széna 160—170, széna 120—130, szalma 60—70, korpá 200—240 lej mázsánkint.

Piaci árak Carei-ben.

Buza 400—410, rozs 280—290, kukorica 265—270, zab 280—285, ärpa 310—320, napraforgó 450—460 lej mázsánkint.

119 napig elevenen volt a sírban. Erről közöl pompás illusztrált cikket *Tolnai Világlapja* új száma, amely nagy terjedelemben és kitünő tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekes cikket, remek folytatásos regényt és közel 100 kitünő képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Művelődési mozgalmak.

ÜNNEPSEGET TARTOTT A DÁVID FERENC EGYESÜLET. Az unitárius egyház minden évben kegyeletos emlékűnnepélyt rendez *Dávid Ferenc*nek, az unitárius vallás-alapítónak halála évfordulója alkalmából. Az ünnepséget Cluj-on közelebbről tartották meg. Az ünnepen az elnöki megnyitót és bezárót dr. *Boros György* unitárius püspök mondotta, aki mindig talál valami új szempontot *Dávid Ferenc* élete és eszméi köréből. *Dávid Ferenc* jelentőségéről tartalmas felolvasást tartott a kiváló történész, *Szentmártoni Kálmán* tanár, *János Zsigmond* élete és munkásságának írója. A szakavatott történész megkapóan domborította ki felolvasása keretében *Dávid Ferenc* nagy alakjának jelentőségét. Sikeres szavatokkal gyönyörködtették a hallgatóságot *Deák Bertus* és *Nagy Ferenc* theologiai akadémiai hallgatók. A közönség énekkel kezdette meg és zárta be az ünnepélyt.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

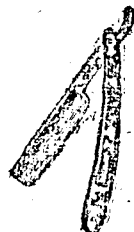
című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, felévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Kun Mátvás Fia Rt.

CLUJ, Calea Marechal Foch Nr. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve, modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagyra-becsült megrendelőink szolgálatára. Speciálisok vagyunk: acélárukban, légszerkesztésben, borotva készítésében, orvosi műszerek javításában.

MILLIÓ ÉV

Ősz.

Millió éve mindig ugyanaz:
Vetkező fák és zizegő haraszt.

A halványuló messzi ég alatt:
Dél felé szálló vadlIBA csapat.

Sápadt a fény s még sápadtabb a szín
A krizanthémok bodros szirmain.

Mégis, hogy féltjük, hogy óvjuk őket:
A búcsúzókat, az elmenőket . . .

Mert itthagynak mind: fény, dal és virág.
Nyomukba tél jön: sívár némaság.

S a csend mögött — halk emlékeztető —
Felkomorlik a fehér temető.

1935 október.

L. Ady Mariska.

A tisztesség.

Dombi Elek félig-meddig belső embernek számította magát, hiszen volt már egyházi, harangozó, halottkém, jelenkor presbyter és községi pénztáros, mindvégig pedig a papi földek feles mivelője, egyszóval olyan ember, aki a belső ügyek körül forgolódik. Nem olyan hebe-hurgya népség, mint Peti Jóska, aki a határpásztorságot is csak egy fél évig tudta viselni s akkor elesapták, mert tullépett a becsületen.

Büszke is volt Dombi Elek, hogy ennyi tisztességnek mindig hűséggel meg tudott felelni s hogy ezért a falusiak is bizonyos tisztelettel viseltettek iránta. Fiait is szüntelen intette, hogy tisztességre törekedjenek, mert amelyik embernek tisztesség adatik, az úgy kiválik a többi közül, mint a piros esőví tengeri a garmadából.

Hanem azt még álmában sem merészelte elgondolni, hogy akkora tisztességben legyen része, amilyen a multkoriban érte.

Pedig rossz előjelekkel kezdődött az a nap, amelyik a tisztesség koronáját hozta neki. Éppen a begyűlt adót szállította be Szeredába. Mikor a kapun kilépett, szembe jött

vele az öreg PácZ Gergelyné, egy üres korszóval, azt pedig az egész falu tudja, hogy ez szerencsétlenséget jelent. Kivánta is magában, hogy inkább veszett volna erre-arra, ne jött volna éppen most, hogy rontsa az ő szerencsáját. De ha már így van, erről nem lehet tenni. Azaz, hogy mégis lehet. Hiszen ő most tulajdonképpen még nem Szeredába indul, csak a koresmába. No, odáig csak nem éri valami baj? Nem is érte. Dombi Elek még mosolygott is magában, hogy lám, a sorsot is ki lehet játszani, csak ész kell hozzá, de hát akinek az Isten tisztességet ad, eszet is ad hozzá.

Rágyujtott s nagy füstfelhőket eregetve ballagott ki a faluból. A falu végétől alig ment egy hajításnyira, egyszer csak a Jakab Dani kőborgó kutyája egy nyulat ver fel a Csókás-oldalon s a megriadt nyul egyenesen előtte szalad át az uton. Pedig eléggé szaladott szegény Dombi Elek is, hogy valahogy megelőzze a nyulat, de itt már nem sikerült a sorsot megreperálni, a nyul csak átfutott előtte. Hát ez már sehogy sem jó. Elég disznóság, hogy a kutyáját nem köti meg az a gazember. Mit csavarog ilyen jó reggel az a kutya a határon? Hiába nő, ez már megessett, rendetlen embernek rendetlen a kutyája is.

A szerencsétlenséget jelentő két eseményen gondolkozva ballagott tovább. Isten figyelmegtetését kezdte látni azokban. Talán jobb is volna visszatérni? Már-már ezen kezdett gondolkozni, mikor a háta mögött nagy durrogás, morrogás kezd hallatszani. Hátra néz, hát éppen a főszolgabíró ur jön autóval. Messziről megismerte a sárga színéről, hogy ez a főbíró autója. Illendően félre áll s megszire megemelve kalapját, köszönti a hatalmas urat. De ni-ni, tán nem esett valami baja? Az autó, mikor néhány lépéssel elhaladt mellette, egyszerre csak nagy zökkenéssel megáll. Hiszen az minden pereben megtörténik, hogy egy-egy autó megáll, de olyan még nem történt, hogy a főbíró ur, a hatalmas, büszke Péterházy Jóska autója azért álljon meg, hogy egy egyszerű falusi embert, mint amilyen Dombi Elek, maga mellé hívjon, a hátulsó ülésbe, nem is a soffőr mellé. Pedig most az történt. Választások következtek s a főbíró ur tudta, hogyan kell fogni a legyet? Egy olyan tisztességben élő ember,

mint Dombi Elek, sokat számít egy faluban, nem lehet csak úgy, szó nélkül elmenni mellette.

— Hát hova igyekszik szomszéd? — szólítja meg nyájasan az elbámult embert.

Mikor Dombi Elek elősorolja, hogy ő bizony adót szállít éppen Szeredába, a főbíró még nyájásabban szól hozzá.

— Na hát, ne rontsa a lábát egy percig se, jöjjön üljön ide mellém, csak könnyebben eljutunk így a tett helyére.

Dombi szomszéd legelőbb is a pipát kapja ki a szájából, a tenyerét égeti is alkalmasan, tehát mégsem álom, ami vele történik. Azután félre huzódik az autó felé s szerényen kezd felkészülni a sofför mellé.

— Nem oda, szomszéd, jöjjön csak ide mellém! — szól a főbíró.

Hát ez már aztán a tisztesség netovábbja, gondolkozik Dombi Elek, s észrevétlenül szerte néz, vajjon nem jön-e valahol egy falubelije, hogy látná ezt. Mert, ha senki nem látja, úgy csak annyit ér ez a nagy tisztesség, mint a toronygombjába tett ezüstpénz.

Mint a szél, olyan hamar beértek Szeredába. Haragudott is Dombi Elek a nagy gyorsaságért, mert, ha lassabban mennek, hátha valaki azalatt jött volna szembe s tanuja lett volna az ő nagy tisztességének. Így még el sem mondhatja otthon, mert úgy sem hinnék el. A tisztességadásán érzett nagy boldogságát erősen megrontotta, hogy senki sem látta.

De az Isten csak nem hagyja el az igaz embert.

Mikor megérkeztek s Dombi leszállott, a főbíró ur azt mondja:

— Ha gyorsan elvégzi a dolgát, még haza is elviszem, mert délkor éppen arra felé indulok, be kell járnom a falukat. Jöjjön hát ide, egy óraker indulunk.

Ha a sorsjegyen főnyereményt ütött volna meg, nem lett volna olyan boldog Dombi Elek, mint erre a beszédre. No, lám csak! milyen bolond az ember, hogy hiszen holmi babonákban. Hiába jött szembe üres korsóval Pácz Gergelyné, hiába futott előtte át az uton a nyúl, érthette volna nagyobb szerencse, mint így érte? A főbíró ur mellett megy haza, autóval.

Lesz mit lásson a falu. Figyelni is fogják érte. Akármekkora gazdának tartsa magát az a Madaras Miklós, oda mégsem teszi a

lábát, ahova ő. Hiába na! a tisztesség csak tisztesség örökké.

Gyorsan intézte a dolgát, az adótárnokot is megkérte, hogy soron kívül számoljon le vele, mert ötöt várja a főbíró úr.

Már egy órával az indulás előtt ott állott a főbíró ur kapuja előtt. Töprengett, hogy mit csináljon? Bemessen-e, vagy itt várja meg, amíg az autó kijön? Jobb lesz itt várni, hátha ezalatt valaki a piacról meglátja, hogy a főbíró még meg is áll, hogy felvegye ötöt. Ha bemenne, még valaki azt hinné, hogy ő kérezkodott fel, de így látják, hogy a főbíró áll meg s ez hívja, hogy üljön fel. Csak jobb lesz így, mert a tisztességnek még rámát is kell adni, mindjárt jobban mutat. Csak egy dolog aggasztotta. Vajjon illik-e pipára gyújtani az autóban, a főbíró ur mellett? Mert ez nagy kérdés, hiszen tisztesség ide, tisztesség oda, de a pipázást sem lehet semmibe venni.

Amíg így töpreng, már nyílik is a kapu, jön az autó. Meg is áll, amint a főbíró ur meglátja Dombi Eleket. Minden úgy sikerült, ahogy kitervelte, még a pipázás kérdése is megoldódott, mert ahogy felült, a főbíró ur egy hatalmas börszivarral kínálja meg. Hát ez már olyan szerencse, mint mikor az ember beretvát akar venni s még egy ollót is kap ráadásul.

Tapogatta, ropogtatta, szimatolta is a szivart, de rágyújtani még sem akart. Hirtelen kiszámította, hogy ha most rágyújt, amíg hazaérnek, egészen elég, már pedig az lesz a tisztességnek a koronája, ha szájában a főbíró urtól kapott börszivarral érkezik haza. Számította a kilométereket s úgy találta legjobbnak, hogy csak majd, ha a seprődi kanyarodónál betérnek, akkor gyújt reá, akkor félig sem ég el hazáig. A főbíró biztatására, hogy gyújtson reá, azt felelte, hogy még vár egy kicsit, mert csak most tette el a pipát.

Amint a seprődi kanyarodónál befordultak, elővette a drága szivart s rágyújtott. Ilyen füstöt még nem szagolt a faluban senki, majd ha ezt oda fujja a Madaras Miklós orra alá, tudom az is lennebb fogja hordani az orrát, csakhogy ezt szagolhassa. Már kezdte színeznit a képet, ami majd elője táru, mikor a faluba érnek. Ott áll az egész tanács a községi fogadó előtt, várják a főbíró urt. Ugyan csak leesik az állok, mikor őt látják kiszállani a főbíró ur mellől, szájában egy olyan

szivarral, melyről kétségtelenül megállapítható, hogy a főbirótól származik. Falusi embernek ilyen nem is adnak. Vett ő már többször szivart, mikor egy-egy lakodalomban násznagy volt, de azon nem volt ilyen szép aranyos karika. Ilyen csak a főbiró urnak jár. Nem is érti, hogy virradt reá ilyen szerencsés nap, mint a mai?

Már a szentimrei erdők alatt sistergett az autó, már csak néhány pere s az ő faluja háttárába veri le a szivar hamvát, mikor egy hirtelen fordulónál csak kibillen a kalap a fejéből, a szivar is kirepül a szájából, ő pedig a főbiró uron keresztül bucskázva, az árok széléhez vágódik.

Hirtelen el sem tudja képzelni, mi történt? A főbiró éktelen káromkodása téríti magához, aki mindenféle állathoz hasonlítja a soffőrt. A szegény soffőr mentegetődzik, hogy ő nem hibás, ő jól vette a kanyarulatot, a végén is kitűnik, hogy tengelytörés volt a bal eset okozója, ezért fordult az árokba a kanyarodó autó.

Ez már aztán helyrehozhatatlan hiba. Még ha gummi pattan ki, vagy egyéb baj jön a gép körül, azt még ott helyben ki lehet reperálni, de egy tengelytörésnél már megáll az egész világ.

Oda van a tisztesség, eszmél fel Dombi Elek. Mégis jó lett volna, ha a fene megette volna azt a PácZ Gergelyné, hogy ne jöjjön vele szembe ma reggel. Most már mit lehet tenni? Olyan könnyen még sem lehet lemondani a szerencséről, ha az egyszer rámosolygott az emberre. Dombi Elek is megpróbálja foltozni a sorsót. Hiszen volt ő már bajban máskor is, de segített is magán, nem azért székely az ember, hogy mindjárt megadja magát. Hiszen a tavaly télen éppen így jártak, mikor a Samu Pista hizóját vitték eladni. Letörött a tengely, de egy oldalrudból csusztatót tettek s három kerékkal is beértek idejében a piacra. Felvillan a szeme erre az ötletre s mindjárt mondja is a soffőrnek:

— Nincsen semmi baj, uram, majd segítünk ezen.

A soffőr csak a száját látja, hogyan akar ez az ember segíteni egy tengelytörésen?

— Csusztatót teszünk alája, mint a Pista koma szekere alá! — s elkezd magyarázni a csusztató mibenlétét.

— Megbolondult kend? — szól megve-

tőleg a soffőr s ezzel mintha tört döfött volna a Dombi Elek reménytől már éledni kezdő kebelébe.

— Hát akkor mit csinálunk? — kérdi kétségbeesve.

— Itt már egyebet nem tehetünk, — adja ki a véleményét a főbiró, — mint hogy a soffőr vissza megy gyalog s a garázsból más tengelyt hoz ki, mi pedig addig szépen beszélünk a faluba s ha ki lesz javítva a tengely, majd utánunk jön s ott megtalál.

Szegény Dombi Eleknek még a füle is leereszkedett, hát így le kell szállani a szerencse szekereéről. No, de valami mégis csak marad a tisztességből, mert a főbiró urral sétálni be a faluba, hát az is csak valami. Igaz, hogy az autózáshoz képest csak olyan dolog, mint mikor az embernek elfogy a dohánya s a pipaszárat fogja be megfordítva, de ez is jobb a semminél. Megkereste a kiesett szivart, legalább az legyen meg a dicsőségből, de bizony az is össze volt törve, ki is aludt. Mindegy na, majd a falu végén meggyújtja valahogy.

Már indulni akart a főbiró ur után, aki mérgében gyorsan előrehaladott, mikor a soffőr reá szól:

— Alljon csak meg kend, mert egy kis baj van még!

Ezzel egy nagy koffert huz ki az ülés mellől. — Ezt nem lehet itt hagyni, mert amíg visszajövök, valaki elviszi, pedig ebben van a főbiró ruhája s minden uti készsége.

Mit volt mit tenni, Dombi Elek szépen beledugta a botját a koffer fülébe, vállára vette a nehéz alkotmányt s görnyedten vándorolt a gyorsan haladó főbiró után. Mindenképpen utolérni igyekezett, hogy legalább mellette menjen a falun végig s ne utána, mint a juhászok számára a nyáj után, jól megpakkolva.

A nagy sietésben a kuffer ide-oda lógott a vállán s azt alaposan fel is törte s így érkezett kiizzadva, összetörtén a községi kocsmá elé, a főbiró ur után vagy tiz lépéssel.

A kocsmá előtt összegyűlt tanács nem tudta elképzelni, hogy a hatalmas főbiró miért jön gyalog? De ha már neki úgy tetszik, az az ő dolga, vannak az uraknak bolond tempók. Hanem, hogy az a vén bolond, Dombi Elek hogyan vállalkozott annak a nehéz koffernek a cipelésére, ez már igazán érthet-

len. Talán csak nem azért a rossz szívar-
yégért, ami ott lóg összetörötten a szájában?

Este ugyan próbálta magyarázni a dol-
gokat a koresmában s beszélt valamit a tiszt-
ességről, de hát az már nem ért semmit. Ki
hallgatna egy ilyen vén, bagós ember beszéd-
jére?

Azonban annyi foganatja lett a beszéd-
jének, hogy a múlt vasárnap délután a tem-
plom előtt, azt mondta Madaras Miklós:

— Már nem tudok szántani a jövő héten,
mert az ökrök nyakát feltörte a járom, mint
a Dombi Elek vállát a tisztesség.

Dombi Elek pedig megfogadta, hogy az
öreg PácZ Gergelyné a hol találja, ott veri az
árokba, a Jakab Dani kutyáját pedig irgal-
matlanul agyonüti, mert mégis csak Isten el-
len való dolog, így tönkre tenni a becsületes
ember tisztességét.

Farkas János.

A kereszténység multja Japánban.

A történelemtudósok régóta
ajtik, hogy a kereszténység va-
lamikor Ázsia keleti részében is
el volt terjedve. Később aztán
a budhista vallás kiszorította a
kereszténységet Ázsia keleti ré-
széből. A Japánban végzett leg-
újabb kutatások ezt a felfedést
mindenben igazolják. Egy kis
japán község határában régi ke-
resztény temetőt ástak ki. A le-
leten felbuzdulva, más helyen is
végeztek ilyen irányú kutatóso-
kat. Az ásatások azt a meglepő
eredményt adták, hogy az
1500-as évek tájékán Japánban
nagyon sok keresztény élt. Sőt
a későbbi korból származó ke-
resztény feliratu sírkövek azt
igazolják, hogy a kereszténység
csak az 1800-as évek elején
szűnt meg teljesen Japánban.

Beton-gáttal védekeznek a
Szahara homokja ellen.

A Szahara sivatag az uralkodó
szél irányával arányosan növeks-
zik és fogy. Vagyis olyan he-
lyeken, ahol északról fúj a szél,
a sivatag északi határvonala
délre tolódik el, a déli pedig még
délrebbre. Ilyen módon a sivatag
valósággal vándorol. Ott nincs
baj, ahol a sivatagi homok alóli
fölszabadul a termő terület, ott

azonban, ahol a megművelt föl-
deket lepi el a futóhomok, nagy
károk állhatnak elő. Ilyen he-
lyeken beton védőtöltéseket
emelnek a Szahara homokja
ellen. Különösen a Niger folyó
vidékét veszélyezteti erősen a
Szahara előnyomulása. Szakér-
tők attól tartanak, hogyha nem
védekeznek beton gáttal a
Szahara homokja ellen, még a
folyót is betemeti. Ezért most
semmi költséget sem kímélnek,
hogy a Szahara homokját meg-
lehesse fékezni.

A mozgófénykép jubileuma.

Közelebbről volt negyven éve,
hogy Franciaországban Lumière
bemutatta az első vetített moz-
gófényképet. Az első előadás
Párizs egyik kis füstös kávéhá-
zában történt és mérsékelt ér-
deklődés mellett folyt le. Az
előadás után azonban mindenki
látta, hogy Lumière felfedezése
korszakalkotó. Nehány év alatt
bebizonyosodott, hogy a mozi
valóban az emberiség egyik leg-
nagyobb felfedezése.

Eltalálta.

— Önnek sokat kell tartoz-
kodnia a friss levegőn, —
mondja az orvos a betegnek. —
Különben betegsége súlyosbodni
fog. Mi a foglalkozása?

— Repülőgép vezető vagyok —
feleli a beteg.

Az előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag ta- nácsra szorulnak, ezen rovatunk- ban készségesen megadjuk a vá- laszt. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvas- tóinkat, hogy a beküldött tanács- kérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt) könnyedség-okaért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levél- ben kívánják, ezenfelül még kü- lön portódíj is beküldendő. Csak azon levelekre válaszolunk, ama- lyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunk- ban adjuk meg.

A P-né. A pelárgónia (mus-
kátli) feltétlenül jobban teleg
szobában, mint a pincében.
A pelárgónia ugyanis örökzöld
növény és ezért megsínyli, ha té-
len sötét pincében tartjuk. Pin-
cében a pelárgóniának hosszú,
sápadt hajtásai nőnek. Nagyon
jól teletethető a pelárgónia az
ablak közelében. A meleg szoba
nem jó a muskátli teletetésére.
Ha csak meleg szoba áll a telet-
etés céljából rendelkezésre, sok-
kal jobb, ha pincébe teletteti.

L. J. Fagymentes napon a
földben maradt krumplit feltét-
lenül szedje ki. A lapban közölt,
szabad földi zöldségtartási mód
nem vonatkozik a krumplira. A
krumpli ugyanis a fagy iránt
nagyon érzékeny. Attól ne tart-
son, hogy a krumpli már meg-
fagyott, mert az utóbbi hetek
időjárása nem volt még olyan

hideg, hogy a föld mélyen le fagyott volna fagyni.

G. I. A beküldött almát nem tudjuk meghatározni, mert nem jellegzetes példány. Fajta-meghatározásokhoz mindig több példányt kell beküldeni a gyümölcsből. Ki kell tehát választani egy kicsit, egy nagyot, egy színtelent és egy szinessé ért gyümölcs példányt.

N. F. Építkezéshez nem jó egész friss, oltott meszet használni, mert oltáskor nem oldódik azonnal minden apró része meg a mésznek. Maradnak apró részecskék oltatlanul, melyek csak később, a meszesgödörben oltódnak meg.

Főképp vakoláshoz nem jó az egész frissen oltott mész, mert az oltatlanul maradt részecskék az újabb víz hozzáadása által oltódni kezdenek s a vakolatban kisebb kipuffanások, hólyagok keletkeznek.

Falazásnak nem úrt a friss olású mész, de vakoláshoz feltétlenül 2-3 hétig állott meszet kell használni. Árban ez nem drágább semmivel a másiknál.

A többi kérdéseire előző számunkban már megadtuk a választ. T. M.

Z. Z. *Deva*. Kőművesmesteri vizsgát ezidőszere Timisoaran lehet tenni. Jelentkezni bármikor lehet, a Serviciul Județul de Drumuri"-nál Timisoara. A kérvényt természetesen románul kell írni, mellékelni kell állampolgársági bizonyítványt, iskolai bizonyítványt és gyakorlati bizonyítványt (munkakönyvet). Vizsgadíj 1200 lei.

Vizsgaanyag ugyanaz, mint régen volt. Nem fontos, hogy milyen könyvből tanul, igen jó célra Némethy: „Kőművesmesterség” című könyve. Ha ez nincs Önnek meg, levél útján megrendelheti a „Minerva” könyvesboltban, Cluj, str. Regina Maria 1.

Románul mindenesetre kell tudjon valamit, mert a vizsgáztatás inkább románul történik, csak kisegítőképpen használhatja a magyar nyelvet. A szak-kifejezéseket tanulja jól meg románul.

Az új törvény a tervezési jogot teljesen elveszi a kőműves mes-

terektől (az 1932. után vizsgázótaktól), tehát Ön csak a vállalkozásra számíthat. Ennek dacára érdemes Önnek letenni a vizsgát, mert a vizsgára való készüléssel igen bővíti a szaktudását. Kérdését közérdekűnek tartottuk, azért adjuk a választ lapunkban. T. M.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

J. A. Lupeni, Sch. F. Urziceni, K. J. Chinusu, St. G. Comlod, P. J. Cobatesti, P. Gy. Gherla.

FELHÍVÁS HÁTRÁLEKOS ELŐFIZETŐINKHEZ! Könyvnaptárunk december hó első felében megjelenik. Azon előfizetőink, akik még nem küldték be hátrálékait, igyekezzenek a pénz befizetésével, mert diszes és tartalmas könyvnaptárunkat ingyen csak azoknak küldjük meg, akik 1. év végéig rendben vannak előfizetéseikkel.

Minden előfizetőnk érdeke, hogy még újév előtt hozzájuthasson naptárjához, tehát ha a hátrálék összege december elejéig beérkezik, még ez év folyamán elküldjük a naptárt mindazoknak, akik erre jogosultak. A későbbben fizetők is megkapják a naptárt, de a befizetés sorrendjében és csak a jövő év folyamán addig, amíg a naptárkészlet tart.

S. J. Silindru. Sajnos, tanácskérő levele nem érkezett be hozzánk s így kérjük annak tartalmát megismételni, hogy a választ megadhassuk.

M. O. Verseit nem kaptuk meg. Kérjük küldje be még egyszer. A beküldött képek annyira homályosak és kicsik, hogy közlésük lehetetlen. Sokszor írtnk a Magyar Nép-ben, hogy kifogástalan képeket kell beküldeni közlés céljából.

Naptárunkat december hónap elsején kezdjük postázni. Nyomdai előállítás már folyik és így

az Ön által jelzett kérdéssel nem tudunk naptárunkban foglalkozni. Kérjük szíveskedjék a cikket jövőre tartani és a jövő nyári folyamán címünkre elküldeni.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: S. M. ványolos Lueta 355 (r. 1934. május 1-ig, f. év végéig még 255 lej kérünk), J. M. Turnu 155, S. J. Silindru 150, B. J.-né Sámhártin 155 (r. 1935. december 31-ig), D. J. Baia-Sprie 155, Sz. A. Camăr 205, G. I. Pordeani 450, B. M. Satu-Nou 80-150, B. M. Sarmas 300 (r. 1934. dec. 31-ig), F. F. Sibiu 150, F. M. Vames-Odorheiu 320, K. F. Gogan-varolea 150, *Daian*-ról: Ifj. T. M. 150, T. I. M. 200, *Harangláb*-ról: G. J. 300, J. F. 450, F. F. 170, Sz. J. Gy. 200, G. S. 150, *Deaj*-ról: S. G. 75, *Ganfalau*-ról: B. J. 200, B. P. 200, H. J. 320, D. E. 150, K. I. M. 115, B. J. M. 190, B. J. M. 150, Sz. M.-né 100, R. F. J. 50, *Dambău*-ról: Sz. S. 450, *Sanpaul*-ról: P. F. 50, *Besineu*-ról: N. P. J. 300, K. M. 240, M. J. 100, B. M. 100, Ifj. N. P. J. 110, *Ogra*-ról: G. A. 150, T. J. 198, N. S. J. 150, *Iernut*-ról: R. K. Státus 120, *Ozd*-ról: N. I. 170, K. J. I. 100, M. J. 50, P. J. 30-100, *Seuca*-ról: R. P. 170, L. J. 150, C. M. 150, V. A. J. 200, F. I. 325, F. J. M. 150, *Diciosánhártin*-ról: Nitrogényár 450 lej.

Apróhirdetések

Földbirtokos középkori magános uriaszony keres falura jó lelkű, rendszerető, finoman főző házvezetőnőt. Ki varráshoz ért, vagy kézimunkázik előnyben. — Cim a kiadóban.

Szindarabok műkedvelőknek!

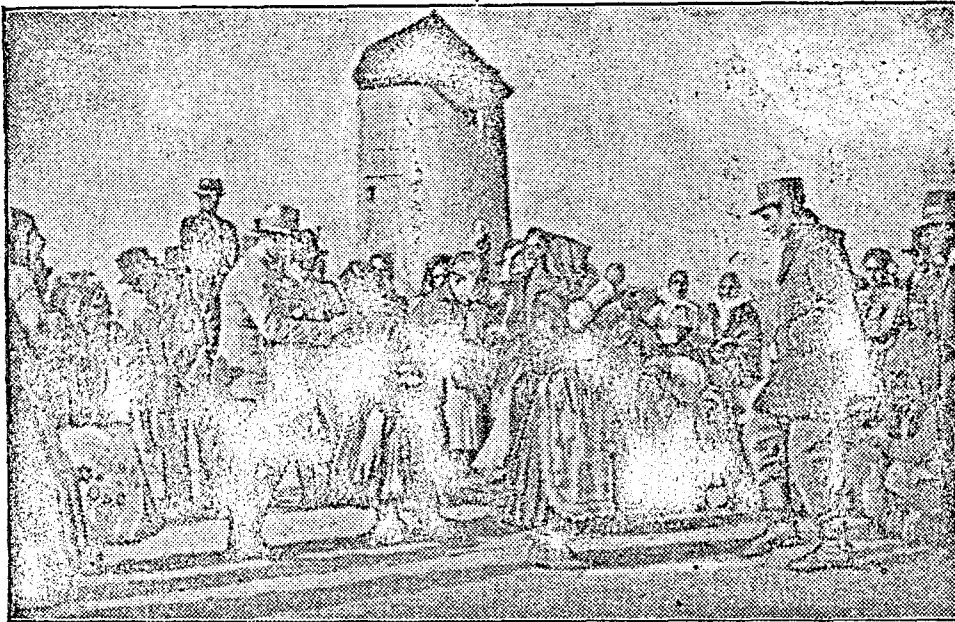
leány- és legényegyesületeknek iskolás gyermekeknek nagy választékban a

„MINERVA”-nál

Cluj, Str. Regina Maria No. 1.

Kérjen árjegyzéket!

Színes fajok ébredése.

Cigány-
lakodalom
az Alföldön.

A mi korunknak érdekes tünete, hogy a színes népfajok világszerte mozgolódni kezdenek és szabadulni akarnak a fehérek befolyása alól. Az afrikai háboru forrongásba

niában különösen élénk mozgolódás észlelhető a cigányok közt. Itt ugyanis a jónéhány évtizedes folszabadulás óta sok tanult ember került ki a cigányok sorából. Ezeknek egy része palástolni igyekszik eredetét, de másik része nemzeti öntudatát nem tudja elfelejteni. Az utóbbi években sok gyűlésezésen, felvonuláson vettek részt a romák, amint magukat tudományosan nevezik. Képünk is egy bucurești felvonulásnak a részletét ábrázolja.

Másik képünk a magyarországi cigányélet egyik jelenetét ábrázolja. Ezek közül csak a cigányprimások emelkednek magasabb tekintélyre, de ezek nem elég súlyos emberek arra, hogy fajtájuk önálló, nemzeti érdekeiért sikra szálljanak.

Cigányok felvonulása București-ben.

hozta Amerika és Afrika szerecseneit éppen úgy, mint India színes néptörzseit, Arabia sötétbőrű lakosságát.

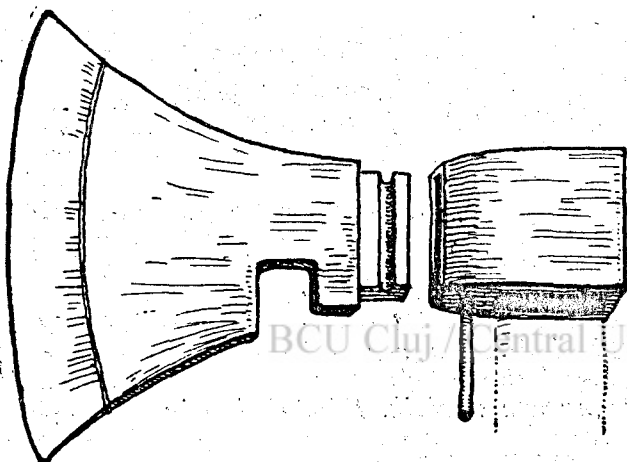
Még a köztünk élő barna nép: a cigányság is nemzeti öntudatra kezd ébredni. Romá-

Közeledik a tél, erdős vidékeken kezdetét vette az erdőlő munka. De mindenütt sok dolga akad most a fejszés embernek. A gazda épület- és más faanyagot farag, tűzifát aprít. Minél inkább lehül az idő, annál inkább megszorodnak a fejszével végzett munkák. A nálunk használatos fejszék sok félék. Mászt használnak erdőlésre, mászt használnak faragásra és a tűzifa aprításnak is megvan a maga különleges alakú fejszéje. Ezért a legtöbb háznál többféle formájú fejszét szoktak tartani. Képünkön érdekes fejszét mutatunk be. Ennek a fejszének a foka úgy van elkeszítve, hogy a fejsze egyik része kicserélhető. Vagyis ugyanabba a fejszefokba más és más formájú fejszét lehet beilleszteni. A képünkről jól látszik, hogy a fejsze fokában hogyan kell bedugni a tulajdonképpeni fejszét? Miután a nyílásba betoltuk, a képen látható rudacskával erő-

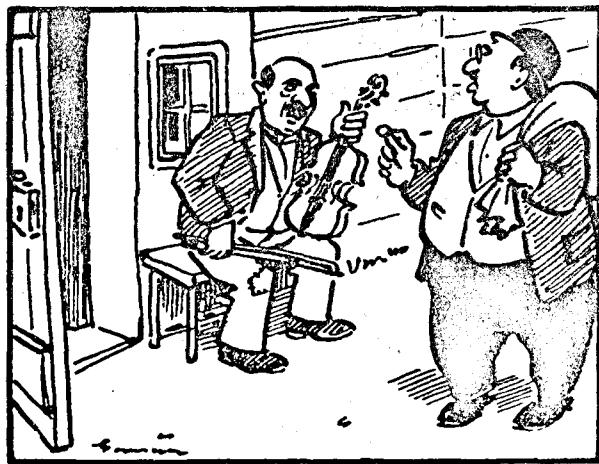
Tanuld meg!

Mindenre jó fejsze.

A Magyar Nép a mi lapunk
Ennél jobbat sohsem kapunk.
Íránta ha jó szándékod:
Fizesd ki a hátralékod!!

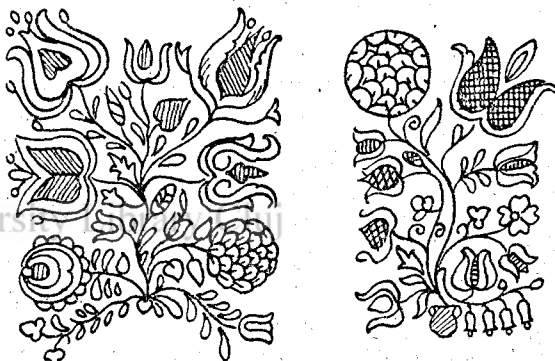

sitjük meg, úgy, hogy a rudacskát betaszítjuk az egymásba illő csatornák között. Ajánljuk, hogy próbálják ki olvasóink ezt a fejsze alakot. Ügyesebb falusi kovács igen könnyen elkészítheti. Nagyon előnyös, mert egy nyéllal és egy fokkal többféle fejszét használhatunk.

— Van-e valami eladó, zenész úr?
— Van bizony, egy jó nátha.
— No, akkor itt van egy lej foglaló,
tartsa meg a jövő vásárig és akkor érte jövök.

A magyar diszítés alapformái

Természetes és stílizált formákból összeállított díszek.

A magyar diszítés alapformái.

Mult alkalommal néhány természetet utánzó alapformát közöltünk, ma ezek felhasználásával mutatunk be diszítésekét. Ezek a térkitöltésnek is igazi mintái, ahol valamelyes ügyesség van, nem sokat gondolkozik a népművész, oda tesz egy kis levél, vagy virágdísz annyi művészettel, közvetlenséggel, hogy csodálatba ejti a szemlélőt. Még csak annyit, népünk valósággal irtózik az ürességektől, ezért olyan nagy mester a tér kihasználásában és művészi kitöltésében.